

සමීකරණ (10 ශ්‍රේණිය)

සරල සමීකරණ විසඳීම.

නිදසුන 01

$$\frac{7}{x} + \frac{2}{x} = \frac{1}{3}$$

$$\frac{7+2}{x} = \frac{1}{3}$$

$$\frac{9}{x} = \frac{1}{3}$$

$$9 \times 3 = x$$

$$27 = x$$

නිදසුන 02

$$\frac{3}{7x} - \frac{1}{14x} = \frac{1}{28}$$

$$\frac{3 \times 2}{7x \times 2} - \frac{1}{14x} = \frac{1}{28}$$

$$\frac{6-1}{14x} = \frac{1}{28}$$

$$\frac{5}{14x} = \frac{1}{28}$$

$$5 \times 28 = 14x$$

$$\frac{140}{14} = \frac{14x}{14}$$

$$10 = x$$

නිදසුන 03

$$\frac{5}{2x-1} + \frac{4}{x+6} = 0$$

$$\frac{5}{2x-1} = -\frac{4}{x+6}$$

$$5(x+6) = -4(2x-1)$$

$$5x+30 = -8x+4$$

$$5x+8x = 4-30$$

$$\frac{13x}{13} = \frac{-26}{13}$$

$$x = -2$$

නිදසුන 04

$$\frac{7}{2(y+1)} + \frac{1}{(y+1)} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{7}{2(y+1)} + \frac{1 \times 2}{(y+1) \times 2} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{7+2}{2(y+1)} = \frac{3}{4}$$

$$9 \times 4 = 6(y+1)$$

$$36 = 6y + 6$$

$$36 - 6 = 6y$$

$$\frac{30}{6} = \frac{6y}{6}$$

$$5 = y$$

● විසඳන්න

01. $\frac{5}{a} + \frac{7}{a} = \frac{1}{4}$

02. $\frac{7}{3a} - \frac{2}{6a} = \frac{1}{15}$

03. $\frac{5}{3y-1} + \frac{7}{x-9} = 0$

04. $\frac{3}{3(a+3)} + \frac{1}{(a+3)} = \frac{2}{6}$

● පෙළ පොතෙහි 15.1 අභ්‍යාසය විසඳන්න

සමගාමී සමීකරණ විසඳීම.

නිදසුන 01

$$2x + y = 5 \text{ ——— ①}$$

$$2x + 5y = 9 \text{ ——— ②}$$

$$\text{②} - \text{①}$$

$$2x + 5y - (2x + y) = 9 - 5$$

$$2x + 5y - 2x - y = 4$$

$$\frac{4y}{4} = \frac{4}{4}$$

$$y = 1$$

y හි අගය ① ට ආදේශයෙන්

$$2x + y = 5$$

$$2x + 1 = 5$$

$$2x = 5 - 1$$

$$\frac{2x}{2} = \frac{4}{2}$$

$$x = 2$$

$$x = 2$$

නිදසුන 02

$$3a + 4b = 26 \text{ ——— ①}$$

$$2a + 5b = 29 \text{ ——— ②}$$

$$\text{①} \times 2 \quad 6a + 8b = 52 \text{ ——— ③}$$

$$\text{②} \times 3 \quad 6a + 15b = 87 \text{ ——— ④}$$

$$\text{④} - \text{③} \quad 6a + 15b - (6a + 8b) = 87 - 52$$

$$6a + 15b - 6a - 8b = 35$$

$$\frac{7b}{7} = \frac{35}{7}$$

$$b = 5$$

b හි අගය ① ට ආදේශයෙන්

$$3a + 4 \times 5 = 26$$

$$3a = 26 - 20$$

$$\frac{3a}{3} = \frac{6}{3}$$

$$a = 2$$

නිදසුන 03

පැන් දෙකක හා පැන්සල් 3ක

මිල රු 44 කි. පැනක හා පැන්සලක

මිල රු 18 කි. පැනක මිල m ද

පැන්සලක මිල n ද ලෙස ගෙන

සමගාමී සමීකරණ යුගලක්

ගොඩනගා පැනක හා පැන්සලක

මිල සොයන්න.

$$2m + 3n = 44 \text{ ——— ①}$$

$$m + n = 18 \text{ ——— ②}$$

$$\text{②} \times 2 \quad 2m + 2n = 36 \text{ ——— ③}$$

$$\text{①} - \text{③}$$

$$2m + 3n - (2m + 2n) = 44 - 36$$

$$2m + 3n - 2m - 2n = 8$$

$$n = 8$$

n හි අගය ② ට ආදේශයෙන්

$$m + n = 18$$

$$m + 8 = 18$$

$$m = 18 - 8$$

$$m = 10$$

● විසඳන්න

01. $2x + 3y = 19$

$3x - 3y = 6$

02. $2a + 5b = 9$

$3a + 7b = 12$

03. $5x - 4y = 16$

$2x - 3y = 12$

● පෙළ පොතෙහි 15.2 අභ්‍යාසය විසඳන්න

වර්ග සමීකරණ විසඳීම.

නිදසුන 01

$$(x+3)(x-2) = 0$$

$$x+3 = 0 \text{ හෝ } x-2 = 0$$

$$x = -3 \text{ හෝ } x = 2$$

නිදසුන 02

$$x^2 + 5x = 0$$

$$x(x+5) = 0$$

$$x = 0 \text{ හෝ } x+5 = 0$$

$$x = -5$$

නිදසුන 03

$$x^2 + 7x + 10 = 0$$

$$(x+5)(x+2) = 0$$

$$x+5 = 0 \text{ හෝ } x+2 = 0$$

$$x = -5 \text{ හෝ } x = -2$$

නිදසුන 04

$$x^2 - 9x - 22 = 0$$

$$(x-11)(x+2) = 0$$

$$x-11 = 0 \text{ හෝ } x+2 = 0$$

$$x = 11 \text{ හෝ } x = -2$$

● විසඳන්න

01. $(x+2)(x-1) = 0$

02. $x^2 + 8x = 0$

03. $x^2 + 9x + 20 = 0$

04. $x^2 - 12x - 45 = 0$

● පෙළ පොතෙහි 15.3 අභ්‍යාසය විසඳන්න